

Kap 3.2 Annas första symtom

Upptäcka tecken på demenssjukdom

Anna börjar bli glömsk och har börjat ringa mer till sin dotter Lena. Ibland flera gånger om dagen om samma saker. Lena tänker: ”nu märks det att mamma inte är ung längre”.

Lars försöker stötta Anna och tar över många av hennes sysslor. Han har börjat känna sig tröttare allteftersom han har fått ta över mer ansvar.

Anna tycker själv att det fungerar bra hemma men ibland har hon sett lite dystert ut och även börjat dra sig undan.

En dag tar Lena med sin mamma på en utflykt för att pigga upp henne. På resan blir det tydligt att Anna behöver mera stöd än vad Lena tidigare förställt.

Lena och Lars föreslår för Anna att hon ska prata med sin läkare om sin glömska och vad den kan bero på. De säger också att de gärna följer med som stöd om Anna vill.

Demensdefinition enligt WHO:

”Demens är ett syndrom som beror på en progressiv hjärnsjukdom. Demens innebär störning av högre kortikala funktioner som minne, tänkande, orientering, förståelse, räkneförmåga, inlärningskapacitet, språk och omdöme. Medvetandet är inte grumlat.

Försämringen av kognitiva funktioner åtföljs ofta av försämring av emotionell kontroll, socialt beteende eller motivation. Demens medför avsevärd försämring av intellektuella funktioner och påverkar dagliga aktiviteter som tvättning, påklädning, ätande och toalettbesök”

Symtomen ska ha funnits i minst sex månader för en säker klinisk diagnos.

Att upptäcka tecken på en demenssjukdom

Tidiga symtom på demens kan vara svåra att upptäcka. Ibland har sjukdomen ett smygande förlopp, ibland ett mer trappstegsliknande eller snabbare förlopp. Det vanligaste demenssymtomet är minnesstörning, men det finns även andra symtom som kan påverka och förändra personen på olika sätt. Exempel kan vara försämrad orienteringsförmåga, planeringssvårigheter och personlighetsförändringar.

Det är viktigt att personalen är observant på om det finns tecken på kognitiv svikt hos personer som söker för andra åkommor, som t.ex. nedstämdhet, eftersom alla inte har insikt om sina svårigheter. Demensliknande symtom kan ibland uppstå vid tillstånd som t.ex. infektioner, förgiftningar, tumörer och depression. Tidig utredning är alltid önskvärt för att bekräfta eventuell demenssjukdom eller för att få reda på att man inte har sjukdomen, utan att problemet har en annan förklaring.

Vem gör vad för att upptäcka Annas tecken på demenssjukdom?

NÄRSJUKVÅRD	SPECIALISTVÅRD	KOMMUN
<i>Fånga symtom I samband med vårdbesök</i>	<i>Fånga symtom I samband med besök/sjukhusvistelse</i>	<i>Fånga symtom I samband med stöd/vård/omsorg</i>

Nyckelpersoner

 Personal inom närsjukvård, specialistvård och kommun

Informationsmaterial/Kunskapsunderlag

- Webbutbildning: ***Demens ABC*** bygger på Socialstyrelsens nationella demensriktlinjer Klicka på länken ovanför eller sök på "Demens ABC" på www.demenscentrum.se
- Webbutbildning: ***Demens ABC PLUS***
Klicka på länken ovanför eller sök på "Demens ABC PLUS" www.demenscentrum.se
- Svenskt demenscentrum www.demenscentrum.se